

Fot. Future Health Index 2021

Zielona transformacja w ochronie zdrowia – zmiany potrzebne od zaraz

Sektor medyczny bardziej zanieczyszcza środowisko niż np. przemysł stoczniowy czy lotniczy. Gdyby uznać światowy system ochrony zdrowia za osobny kraj, zająłby 5. miejsce wśród największych emitentów CO₂¹. Odpowiada również za ogromną produkcję odpadów, często niebezpiecznych. Każde łóżko szpitalne produkuje aż 13 kg odpadów dziennie. Te dane wymagają od nas bardzo konkretnych i natychmiastowych działań, z czego zdaje sobie sprawę coraz więcej liderów ochrony zdrowia w Polsce.

Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że zanieczyszczone powietrze przyczynia się każdego roku do 4,2 mln przedwczesnych śmierci na świecie². Najnowszy *The Global Risk Report 2022* uznał ryzyko klimatyczne za jedno z kluczowych wyzwań, z jakimi przyjdzie nam się mierzyć³. Paradoksalnie znacząco do tych statystyk przyczynia się sektor medyczny.

Zrównoważony rozwój jednym z priorytetów

Kolejne krajowe organizacje na całym świecie, takie jak *American Medical Association* czy *British Medical Association* oficjalnie uznają zmiany klimatu za *health emergency* (zagrożenie dla naszego życia). Równolegle w coraz większym zakresie dostrzegana jest potrzeba ekologicznych zmian w samym sektorze medycznym. Jak pokazują dane raportu *Future Health Index 2021* wykonanego na zlecenie Philips, przybywa liderów ochrony zdrowia stawiających sobie za cel implementację praktyk zrównoważonego rozwoju.

– *Możemy śmiało powiedzieć, że jeszcze 3 lata temu zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem praktycznie w ogóle nie istniały w agendzie osób zarządzających placówkami medycznymi. Rosnąca świadomość klimatyczna spowodowała, że w tej chwili jest to jeden z priorytetów w wielu krajach na świecie. Również w Polsce blisko 50 proc. liderów potwierdza, że adaptacja rozwiązań środowiskowych będzie dla nich ważnym celem w ciągu najbliższych 3 lat* – mówi Michał Grzybowski, prezes Philips Polska.

Nowe technologie przyspieszą zieloną transformację

W procesie budowania bardziej zrównoważonej ochrony zdrowia niezwykle istotną rolę odgrywa sektor technologiczny. Jak zauważono w raporcie *Global Health Care Outlook 2022*, ma on znaczenie zarówno w zakresie dostarczania infrastruktury cyfrowej, jak i rozwiązań umożliwiających dekarbonizację⁴.

– *Przechodząc na zrównoważony model działalności, warto stawiać na technologie oparte na modelu EcoDesign, które bazują na rozwiązaniach gospodarki obiegu zamkniętego, a także energetycznej wydajności. W przy-*

”

Michał Grzybowski:

W Polsce blisko 50 proc. liderów potwierdza, że adaptacja rozwiązań prośrodowiskowych będzie dla nich ważnym celem w ciągu najbliższych 3 lat

padku urządzeń medycznych kluczowa jest minimalizacja zużycia nowych materiałów i wydłużenie czasu życia każdego komponentu oraz dbałość o to, żeby możliwie jak najwięcej tych elementów poddawało się recyklingowi – mówi Michał Grzybowski. – *Jak poka-*

*zują badania, gdyby dwa razy więcej organizacji na świecie stosowało się do gospodarki cyrkularnej, emisję gazów cieplarnianych można by ograniczyć o 39 proc.*⁵ – dodaje.

Kolejnym istotnym elementem w budowie zielonej gospodarki w ochronie zdrowia jest digitalizacja. Infrastruktura cyfrowa pozwala efektywniej wykorzystywać ograniczone zasoby ludzkie oraz materialne. Skuteczna implementacja telemedycyny umożliwia świadczenie opieki medycznej poza murami szpitala, w najbliższym otoczeniu pacjenta ze stałym monitoringiem jego stanu zdrowia. Pozwala to na optymalizację czasu pracy lekarzy, redukcję kolejek pod gabinetami (zmniejszenie liczby wizyt lekarskich nawet o 75 proc.⁶), a także skrócenie czasu pobytu w szpitalu. Przyczynia się również do zmniejszenia zużycia paliwa i materiałów potrzebnych do podróży i pobytu pacjenta w placówce medycznej.

Philips prowadzi obecnie szczegółowe badania nad związkiem pomiędzy ilością czasu spędzonego przez pacjenta w szpitalu a śladem węglowym. Analizowane są wszystkie etapy, od diagnozy do wypisu i rehabilitacji, aby znaleźć sposoby poprawy opieki, szybszego powrotu pacjentów do domu i lepszego monitorowania ich stanu po wypisie w celu uniknięcia zbędnych przyjęć. Zebrane dane zostaną wykorzystane podczas współpracy z klinikami w celu znalezienia rozwiązań, które jednocześnie usprawnią przepływ pracy, zwiększą komfort pacjentów i zmniejszą szkodliwość dla środowiska.

Łańcuch dostaw – kluczowy dla zrównoważonych przemian

Jak wskazuje badanie *Health Care's Climate Footprint*, część emisji gazów cieplarnianych w ochronie zdrowia pochodzi z łańcucha dostaw. Produkcja, transport, utylizacja towarów – to wszystko ma ogromne znaczenie, dlatego warto polegać na sprawdzonych, certyfikowanych dostawcach, dbających o środowisko. Inną ważną kwestią jest wprowadzenie tzw. zielonych kryteriów do procedur przetargowych.

– *Philips od 2020 r. w swojej działalności jest neutralny dla klimatu. W zeszłym roku przyspieszyliśmy realizację programu wspierania zrównoważonego rozwoju wśród dostawców, tak aby do 2025 r. co najmniej 50 proc. z nich zobowiązało się do spełnienia celów związanych z redukcją emisji CO₂* – mówi Michał Grzybowski. ■

Przypisy:

- 1 HealthCare Without Harm. Healthcare's Climate Footprint report. https://noharm-global.org/sites/default/files/documents-files/5961/HealthCaresClimateFootprint_090619.pdf.
- 2 Global Health Care Outlook 2022 Deloitte, <https://www.deloitte.com/health-care-outlook-Final.pdf> (deloitte.com).
- 3 Ryzyko klimatyczne jednym z kluczowych ryzyk według The Global Risks Report 2022 WEF – Chapter Zero Poland.
- 4 Global Health Care Outlook 2022 Deloitte, <https://www.deloitte.com/health-care-outlook-Final.pdf> (deloitte.com).
- 5 Circular Cap Report 2021. https://drive.google.com/file/d/1NLEPBOrbAyt11_dm7eqP34Jqne-OXSp8G/view.
- 6 Raport z wdrożeń Philips VitalHealth w Holandii.